

Hyvä arki kuuluu kaikille

Martat on kotitalousneuvontajärjestö, jonka tehtävänä on edistää kotien ja perheiden toimivaa ja kestävää arkea. Martoissa tahto osata itse muuttuu toiminnaksi. Toimintamme vahvistaa tulevaisuustaitoja ja elinikäistä oppimista. Marttatoiminnassa löytää ja oppii yhdessä tekemällä ne arjen tiedot ja taidot, jotka tekevät omasta elämästä rikkaampaa. Arjen sujuminen antaa voimia toteuttaa niitä asioita, jotka itselle ovat elämässä tärkeitä.

Vuosi 2020 on marttajärjestön uuden strategiakauden ensimmäinen vuosi. Suuntaamme toimintaamme vastaamaan strategiamme lupauksia ja valittuja tavoitteita. Toiminnallemme tärkeitä periaatteita ovat yhdessä tekemisen ilo, kestävät valinnat ja avoimuus.

Vuoden 2020 painopisteet

Martat tekevät arjen tekoja huomista varten

Huominen arki rakentuu tämän päivän teoista. Tiedostamme maapallon rajat ja kohtuullisen kulutuksen välttämättömyyden. Toiminnassamme korostuvat käytännölliset ja vaikuttavat ratkaisut. Martat ovat muutoksen tekijöitä.

Martat kohtaavat ja mahdollistavat kohtaamisia

Kohtaamiset mahdollistavat ja tukevat toimintaa ilmaston rajojen ja kohtuullisuuden puolesta. Martat tekevät hyvää minulle, meille, lähiyhteisölle ja maailmalle.

Martoille kaikki ovat yhdenvertaisia

Voimaannutamme ja tuemme kaikkia elämään hyvää arkea. Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Kotitalousneuvonnalla tekoja huomisen hyväksi

Kotitalousneuvonta tarjoaa tietoa ja käytännön ratkaisuja, jotka ohjaavat ihmisten valintoja kohti hiilineutraalia kotia ja kestävää kulutusta. Asumisen hiilijalanjäljen pienentäminen edellyttää tietoa kestävästä energiaratkaisuista ja taitoa vähentää energiankulutusta. Opastamme myös järkeviin kulutusvalintoihin, jätteiden synnyn välttämiseen ja kierrätyksen tehostamiseen sekä kestäväen ruuan valintoihin.

Kasvisten käytön lisääminen sekä lihan kulutuksen ja ruokahävikin vähentäminen pienentävät ruoan ympäristökuormaa. Ravitsemussuositusten mukainen kasvisvoittoinen ruokavalio edistää terveyttä ja on ympäristön kannalta kestävä. Kaupunkiviljely ja ruoan kasvattaminen itse auttavat ymmärtämään mistä ja miten ruoka tulee. Tämä lisää ruoan arvostusta ja motivoi pienentämään ruokahävikkiä.

Järjestöillä on merkittävä rooli kotitalouksien omatoimisen varautumisen kehittäjinä ja tukijoina. Vahvistamme neuvonnalla ja taitojen opettamisella kansalaisten kykyä selviytyä erilaisista arjen poikkeustilanteista, esimerkiksi yllättävästä sairastumisesta, sähkökatkosta, lakoista ja muista yhteiskunnan häiriötilanteista.

Tavoitteet

- Kotitalousneuvonta edistää kestävästä kulutuksesta ja terveyttä.
- Neuvontamme tukee arjen hallintaa ja lisää yhdenvertaisuutta.
- Kotitaloustyön arvostus kasvaa.
- Omatoiminen varautuminen lisääntyy.
- Sähköiset neuvontapalvelut helpottavat neuvonnan saatavuutta ja näkyvyyttä.

Toimenpiteet

- Neuvonnassa ihmisiä kohdataan kursseilla ja muissa tapahtumissa. Tarjoamme arkea helpottavia, elämyksiä tuottavia ja osallistavia neuvontapalveluja.
- Marttapiirissä ja yhdistyksissä järjestetään kestävästä ruokaan, asumiseen ja puutarhaan liittyviä kursseja ja tapahtumia. Marttaliitto tuottaa aineistoja ja toimintamalleja neuvonnan tueksi ja tekee teemaan liittyvää viestintää ja vaikuttamistyötä sekä järjestää asiantuntijoille täydennyskoulutusta.
- Martat edistävät vastuullista ja kestävästä ruoantuotantoa ja kulutusta. Neuvontamme pohjana ovat suomalaiset ravitsemussuositukset, joissa kehoitetaan lisäämään kasvisten, erityisesti juuristen ja palkokasvien käyttöä. Ruoka- ja ravitsemusneuvonnassa korostetaan ympäristöystävällisiä valintoja, ilmastoystävällisiä ruoka-aineita ja suomalaisia luonnonantimia. Ikäihmisten ravitsemuksesta tehdään kurssiaineisto. Marttakoulun resepteissä kerrotaan ravintoarvojen lisäksi hiilijalanjälkiarvio.
- Avoimessa ja kohdennetussa neuvonnassa opastetaan asumisen ympäristövaikutusten, kuten energiankulutuksen ja jätteiden synnyn vähentämiseen sekä kierrätyksen lisäämiseen. Kestävän asumisen käytännöt teot ja valinnat ovat esillä myös viestinnässämme, kampanjoissa, vapaaehtoisten toiminnassa ja opintotoiminnassa. Teemme yhteistyötä muun muassa Motivan kanssa.
- Ekologinen kodinhoito ja talouden hallinta sisällytetään kurssitoimintaan ja viestintään.
- Kotipuutarhaneuvonnassa korostetaan kotipuutarhan ympäristöystävällisen suunnittelun, perustamisen, hoidon ja mahdollisimman suljetun ravinnekieron merkitystä. Kannustamme oma-avaruutta tukevaan kotitarveviljelyyn osana ruokaturvaa.
- Innostamme suomalaisia liikkumaan luonnossa ja hyödyntämään luonnonantimia viettämällä sieniviikkoa ja valtakunnallista sienipäivää.
- Piirissä pyritään selvittämään oman toiminnan hiilijalanjälki.

- Vahvistamme neuvonnalla ja taitojen opettamisella kansalaisten kykyä selviytyä erilaisista arjen poikkeustilanteista. Marttaliitto julkaisee uuden Kotivara-aineiston. Marttapiiri järjestävää varautumisesta tapahtumia ja vapaaehtoisille ketjukoulutuksia.
- Kotitalousneuvontaa on tarjolla martat.fi-sivuston Marttakoulussa, Kysy martalta -chatissä sekä MartatTV:ssä. Verkkoluennot tukevat neuvonnan teemoja. Arkea helpottavia vinkkejä jaetaan päivittäin myös järjestön sosiaalisen median kanavissa.

MARTTAILUVIIKKO ON ENERGIANÄÄSTÖVIIKKO

Marttailuviikko kokoaa martat toimimaan kestävän ja energiatehokkaan asumisen puolesta. Marttailuviikkoa vietetään piireissä ja yhdistyksissä energiansäästöviikolla 5.-11.10.

Tavoitteet

- *Innostaa arvioimaan omia energiankäytön tapoja ja tarjota käytännön tietoja ja ratkaisuja kestävään asumiseen ja järkevään energiankäyttöön.*

Toimenpiteet

- *Marttapiiri ja yhdistykset toteuttavat viikon aikana energianeuvontatapahtumia esimerkiksi kauppakeskuksissa, kirjastoissa ja marttailloissa.*
- *Tapahtumissa tuodaan esille, kuinka energiaa ja materiaaleja järkevästi käyttämällä vähennetään hiilidioksidipäästöjä ja ympäristövaikutuksia.*
- *Marttaliitto tekee piirien ja yhdistysten käyttöön materiaalia ja toimintamallin Marttailuviikon tapahtumiin.*

Neuvontaa ja toimintaa eri kohderyhmille

Toteutamme kotitalousneuvontaa kohdennetusti eri kohderyhmille yhteistyössä kumppaniemme ja rahoittajiemme kanssa. Tuemme neuvonnallamme niitä, jotka erityisesti tarvitsevat tukea ja vähennämme yhteiskunnan eriarvoisuutta. Neuvontaa kohdennetaan lapsille ja lapsiperheille, nuorille, ikäihmisille, miehille, turvapaikanhakijoille, pakolaisille ja muille maahanmuuttajille, mielen-terveys- ja päihdekuntoutujille sekä rikostaustaisille ja heidän läheisilleen.

Tavoitteet

- Kohdennettu neuvonta voimaannuttaa, vahvistaa arjen taitoja, kohentaa arkirytmää, lisää kädentaitoja ja yhdessä tekemistä sekä vahvistaa sosiaalisia taitoja ja osallisuutta sekä edistää yhdenvertaisuutta.
- Osaamisen tunnistaminen on osa kohdennettua neuvontaa.
- Sisällöissä huomioidaan vahvemmin kestävä kulutus, talousosaaminen ja kodinhoito.

Marttaliiton hankkeet ja toiminnot, joissa Etelä-Karjalan Martat on mukana:

Arki sujuvaksi

Valtakunnallisen Arki sujuvaksi -toiminnan tavoitteena on arkielämän helpottuminen ja arjenhallinnan taitojen vahvistuminen sekä sosiaalisten taitojen kohentuminen käytännön kotitalouskursien avulla. Maahanmuuttajakursseilla tavoitteena on lisäksi arjen sanaston oppiminen. Kohderyhmänä ovat työpajanuoret, mielenterveys- ja päihdekuntoutujat, maahanmuuttajat ja heidän perheensä sekä rikosseuraamusasiakkaat. Tärkeimmät valtakunnalliset kumppanit ovat Valtakunnallinen työpajayhdistys (TPY) ry, Rikosseuraamuslaitos ja Kriminaalihuollon tukisäätiö. Toimintaa rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotolla.

Lapsiperheiden arjen tukeminen

Marttajärjestö tukee pikkulapsiperheiden arkea ja vahvistaa hyvinvointia kotitalousneuvonnalla. Kehitämme ja tuotamme lapsiperhepalveluita alueellisesti ja valtakunnallisesti. Kaikissa piireissä tehtävän toiminnan kohderyhmänä ovat perheet, joiden nuorin lapsi on alle 1,5-vuotias ja joissa on tarve arjen hallinnan taitojen kehittämiseksi. Perheiden arkea tuetaan luennoilla, kursseilla ja kurssisarjoilla sekä neuvonnallisilla kotikäynneillä. Toiminnassa tehdään alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä neuvoloiden ja esim. järjestöjen kanssa. Lisäksi olemme mukana kehittämässä valtakunnallista perhekeskustoimintaa. Toimintaa rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotolla.

Makumatka Karjalaan

Karjalan Kulttuurirahaston tukeman hankkeen tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa Karjalan rikasta ruokakulttuuria ja kädentaitoja pitämällä ruoka- ja leivontakursseja. Toiminta suunnataan lapsille ja nuorille kaikissa marttapiireissä.

Rahat riittää

Takuusäätiön ja Marttaliiton yhteisen Rahat riittää! -kehittämishankkeen (2018-2020) tavoitteena on kotitalouksien talous- ja velkaongelmia ehkäisevän ja selviytymistä tukevan talousosaamisen vahvistaminen. Hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan materiaaleja ja toimintatapoja sekä vaikutetaan oikea-aikaisen talousneuvonnan saatavuuteen. Lisäksi hankkeessa tehdään vaikuttamistoimintaa. Hankkeen kohderyhmät ovat itsenäistymässä olevat nuoret ja työelämästä eläkkeelle siirtymässä olevat henkilöt. Hankkeen kokeiluja toteutetaan Etelä-Karjalan, Keski- ja Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Kymenlaakson, Lounais-Suomen, Pirkanmaan ja Pohjois-Karjalan Martoissa. Toimintaa rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotolla.

VieKas Life

Suomen Luonnonsuojeluliiton hallinnoimassa VieKas Life-vieraslajihankkeessa (2018-2023) lisätään tietoa vieraslajien merkityksestä ja leviämistavoista, aktivoidaan kansalaisia keräämään tietoa ja ilmoittamaan vieraslajien kasvupaikoista sekä torjutaan jättiputkea, jättipalsamia ja keltamajavan-kaalia. Hankkeen aikana koulutetaan vapaaehtoisarttoja, jotka vievät jakavat tietoa sekä

innostavat marttoja havainnoimaan ja ilmoittamaan vieraslajikasvustoista sekä osallistumaan vieraslajien torjuntatalkoisiin. Suurelle yleisölle järjestetään luentoja ja webinaareja. Hankkeen rahoittaa EU Finvasive LIFE.

Vilppu

Vilppu-hankkeen tavoitteena on ikääntyvien kotona asumisen ja lapsiperheiden arjenhallinnan tukeminen, sekä yksinäisyyden ja eriarvoisuuden vähentäminen. Hankkeessa kehitetään valtakunnallinen vapaaehtoistoiminnan malli, johon sisältyy koulutuksia, kirjallista materiaalia ja vapaaehtoistoiminnan johtamisen tapa. Hankkeen vapaaehtoiset ohjaavat voimaannuttavaa ryhmätoimintaa ikääntyville ja lapsiperheille. Hankkeessa on mukana 12 marttapiiriä. Toimintaa rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotolla.

Yhteishankkeet ja -toiminnot, joissa Etelä-Karjalan Martat on mukana:

Ihan jees arki (2018-2020)

Ihan jees arki -hanke on Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ESR -hanke, jonka toimintaa toteutetaan viiden maakunnan alueella. Hankkeen päätoteuttajana toimii Uudenmaan Martat ry, osatoiteuttajina Etelä-Karjalan Martat ry, Kymenlaakson Martat ry ja Lounais-Suomen Martat ry. Ihan jees arki -hankkeen aikana kehitetään marttojen vetämää yksilö -ja ryhmätoimintaa (neuvontakokonaisuus) koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville, omaan arjenhallintaansa tukea tarvitseville ja kaikkein heikommassa asemassa oleville 15-29 -vuotiaille nuorille. Hankkeessa toteutetaan ruokakursseja ja neuvonnallisia kotikäyntejä/yksilöohjausta.

Hankkeen yhteistyökumppaneina Etelä-Karjalassa ovat Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri (Ek-sote), Imatran ja Lappeenrannan Ohjaamot, Me -talo Lappeenranta ja Sammonlahden seurakunta Lappeenranta.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri tukee toimintaa osallistumalla hankkeen kuntarahoitusosuu-teen.

Kestävästi Kaakossa (2019-2021)

Kaakkois-Suomen ELY -keskuksen (maaseuturahasto) tukeman hankkeen tavoitteena on kestävä kehityksen, kiertotalouden ja resurssiviisauden näkökulmien parempi huomioiminen ruoanvalmistuksessa, jätteiden lajittelussa, siivouksessa ja tapahtumien järjestämisessä hankkeen toimintaan osallistuvien henkilöiden yrityksissä, kotitalouksissa, työpaikoilla ja harrastusryhmissä. Toiminta kohdennetaan ruokahävikin vähentämiseen, yhteisöllisyyden lisäämiseen toteuttamalla kestävä kehitys -teemaista toimintaa, joka kokoaa yhteen eri-ikäisiä alueen asukkaita ja erilaisia toimijoita sekä lisätään jätteiden ja poistotekstiilien kierrättämiseen liittyvää osaamista.

Viiri – virkeyttä, ruokaa ja arkiaktiivisuutta (2018-2020)

Viiri -hanke kuuluu Stean rahoittamaan STM:n Suomi 100 -avustusohjelmaan. Hanke toimii osana suurempaa Toimintakyky-kuntoon ohjelmaa työikäisten toimintakyvyn parantamiseksi. Hanke on valtakunnallinen ja päätoteuttajana toimii Pohjois-Karjalan Martat ja osatoteuttajina Etelä-Hämeen Martat ry, Etelä-Karjalan Martat ry, Keski-Suomen Martat ry, Kymenlaakson Martat ry sekä Lounais-Suomen Martat ry.

Hankkeen kohderyhmänä ovat työkäiset, joiden toimintakyky on heikentynyt tai on vaarassa heikentyä sairauden, vamman tai vaikeiden elämäkokemusten seurauksena tai epäterveellisten elämäntapojen takia. Kohderyhmänä ovat erityisesti alle 40 -vuotiaat koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleva työkäiset miehet ja paljon palveluita tarvitsevat työttömät (alle 65 -vuotiaat), ns. sosiaali- ja terveydenhuollon integraatioasiakkaat.

Hankkeen tavoitteena on osallistujien toimintakyvyn ja oman aktiivisuuden tukeminen sekä sosiaalinen vahvistaminen. Lisäksi hankkeella tuetaan osallistujien terveyden ja hyvinvoinnin kohottamista motivoimalla omasta itsestään ja huolehtimiseen, arkiaktiivisuuteen ja terveellisempiin elämäntapoihin. Järjestötoimijalähtöisten toimijamallien kehittäminen tarjottavaksi kunnille liitettäväksi toimintakykyä tukeviin palveluihin, edistää maakunnallista yhteistyötä.

Hankkeessa tehdään kotikäyntejä/yksilöohjausta sekä pienryhmätoimintaa.

Vireästi Kaakossa

Vireästi Kaakossa sai jatkoa vuosien 2015-2017 toiminnalle.

Vireästi Kaakossa –hankkeella tuetaan ikäihmisten arkielämää ja vahvistetaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Tavoitteena on, että ikäihmiset voisivat asua mahdollisimman pitkään omilla kodeissaan omatoimisuuden säilyttäen. Hanketta toteutetaan Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson kuntien alueella.

Hankkeen kohderyhmänä ovat yli 60-vuotiaat omaishoitajat (erityisesti miehet), eläkeläisyhdistysten jäsenet, sairaus- ja vammaisyhdistysten seniorijäsenet sekä ikääntyneet maahanmuuttajat. Hankkeessa toteutetaan luentoja, ruoanvalmistuskursseja, neuvonnallisia kotikäyntejä sekä joukkoneuvontatapahtumia.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on tukenut hanketta Veikkauksen tuotoilla 80 000 euron rahoituksen vuositasolla. Hanketta toteutetaan yhteistyössä Kymenlaakson Marttojen kanssa.

Innostavaa ja kiinnostavaa marttatoimintaa

Marttajärjestön voima on jäsenissä, yhdistyksissä ja toimintaryhmissä. Järjestötoiminnan kehittämisen tavoitteena on innostava ja kiinnostava marttatoiminta, johon halutaan tulla ja jossa halutaan olla mukana. Haluamme saada nykyistä suuremman joukon toimimaan marttojen tavoitteiden ja arvojen mukaisesti sekä ilmastokestävyyden ja kohtuullisuuden puolesta. Marttojen mahdollistamat kohtaamiset edistävät toimintaa ilmaston rajojen ja kohtuullisuuden puolesta. Martat tekevät hyvää minulle, meille, lähiyhteisölle ja maailmalle.

Tavoitteet

- Marttajärjestön jäsenyys koetaan kiinnostavaksi. Mukaan tulee enemmän uusia jäseniä, kuin mitä järjestöstä erotaan.
- Yhdistyksillä on hyvät edellytykset toimia.
- Marttailu mahdollistaa erilaisia, vaikuttavia ja sisältölähtöisiä kohtaamisia.
- Valtakunnalliset tapahtumat innostavat marttayhdistyksiä järjestämään tapahtumia.

- Martoissa on kiinnostavia tapoja toimia vapaaehtoisena ja järjestö tarjoaa uudenlaisia vapaaehtoistoiminnan paikkoja.

Toimenpiteet

- Marttaliitto ja piiri tukevat yhdistysten toimintaa tekemällä valmiin toimintasuunnitelmapohjan, jossa näkyvät vuoden keskeiset toiminnot ja painopisteet. Toiminnansuunnittelulla vahvistetaan järjestön yhteisten teemojen ja tapahtumien valtakunnallista toteutumista.
- Yhdistysten hallituksen jäsenille järjestetään koulutusta ja heille on tarjolla ajantasaisia materiaaleja.
- Marttaliitto tuottaa marttailtamalleja ja ideoita vuoden keskeisimmistä teemoista ja tukee niillä kiinnostavan yhdistystoiminnan tekemistä. Piiri tiedottaa materiaaleista yhdistyksiä.
- Piiri järjestävää yhdistyksille ketjukoulutuksia vuoden teemoista.
- Vuoden suurimmat valtakunnalliset tapahtumat ovat Maailman suurin marttailta ystäville, Marttailuviikko on energiansäästöviikko, Valtakunnallinen kässäkahvilapäivä ja Lokakuu on puurokuu.
- Marttojen superkuu järjestetään 2-3 marttapiirissä eri puolilla Suomea.
- Vapaaehtoisia koulutetaan ja heille on tarjolla kiinnostavia tehtäviä. Vapaaehtoisten koulutusta kehitetään. Sisältövapaaehtoisille eli ruoka-, puutarha-, sieni-, käsityö-, kansainvälisille ja vertaismartoille tehdään kiinnostavia ja uuden oppimisen mahdollistavia sisältöjä. Järjestön vapaaehtoisten joukko kasvaa ympäristö- ja talousmartoilla.
- Lähimartat toimivat Vilppu-hankkeessa lapsiperheiden ja ikäihmisten tukena ja hyvinvointia edistäen eri puolilla Suomea. Toiminta on voimaannuttavaa, yhteisöllistä ja osallistavaa ja tarjoaa mielekkäitä vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia martoille ja muille vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille. Piiri ja yhdistykset järjestävät maaliskuussa Vilppu-tapahtumia ikääntyville.
- Tuemme yhdistysten jäsenhankintaa innostavilla materiaaleilla.
- Järjestöviestintä levittää toimivia käytänteitä ja onnistumisia.
- Marttayhdistykset ottavat uudet säännöt käyttöön. Marttaliitto ja piiri tukevat yhdistysten sääntöuudistusten läpivientiä.
- Vuonna 2019 Marttaliitto toteuttaa jäsen- ja yhdistyskyselyn ja tuloksia hyödynnetään kehittämisessä ja toiminnassa vastataan niissä nousseisiin tarpeisiin.

MAAILMAN SUURIN MARTTAILTA YSTÄVILLE 13.2.

Marttayhdistysten vuoden suurin tapahtuma on Maailman suurin marttailta ystäville. Järjestyksessään toinen Maailman suurin marttailta kutsuu martat koolle yhdessä ystäviensä kanssa.

Tavoitteet

- *Maailman suurimpaan marttailtaan ystäville osallistuu 60 % marttayhdistyksistä ja mahdollisimman paljon marttoja sekä heidän ystäviään.*
- *Tapahtumat innostavat uusia ihmisiä mukaan marttoihin.*
- *Tapahtumien yhteydessä martat ja ystävätapahtumat näkyvät mediassa.*

Toimenpiteet

- *Piiri ja Marttaliitto kutsuvat kaikki yhdistykset mukaan Maailman suurimman marthaillan toteutukseen. Martat kokoontuvat samana päivänä eri puolilla Suomea.*
- *Marttaliitto tuottaa Maailman suurimman marthaillan materiaalin, jossa on yhteisen ohjelman toteutukseen tarvittavat toimintaohjeet, video- tai muuta materiaalia, tarjoiluehdotus sekä vinkkejä illan järjestämiseen. Jokainen marttayhdistys voi muokata marthaillasta itselleen sopivan.*
- *Maailman suurimman marthaillan voi myös järjestää yhdessä jonkin toisen tai useamman marttayhdistyksen kanssa.*

VALTAKUNNALLINEN KÄSSÄKAHVILAPÄIVÄ

Marttojen käsityötoiminnassa tehdään ja opitaan yhdessä. Valtakunnallinen kässäkahvilapäivä kutsuu kässämarttaryhmät ja marttayhdistykset järjestämään kässäkahviloita samana päivänä eri puolilla Suomea. Käsityötoiminta innostaa harrastamaan käsitöitä yhdessä ja elvyttää käsillä tekemisen taitoa.

Tavoitteet

- *Valtakunnallisena kässäkahvilapäivänä järjestetään vähintään 50 tapahtumaa.*
- *Kässäkahvilat innostavat uusia ihmisiä käsitöiden ja marthaillan pariin.*
- *Tapahtumien yhteydessä marttojen käsityötoiminta näkyy mediassa.*

Toimenpiteet

- *Kässämarttaryhmät, marthapiiri ja marttayhdistykset järjestävät kässäkahviloita tapahtumapäivänä eri puolilla Suomea.*
- *Kässäkahvila voi olla kaikille avoin, yhdistyksen sisäinen tai useamman yhdistyksen yhdessä järjestämä tapahtuma.*
- *Marttaliitto tuottaa kässäkahvilaan yhteisen materiaalin ja toimintaideoita.*

Kehitysyhteistyö täyttää 40 vuotta

Marttaliiton ensimmäinen kehitysyhteistyöhanke, Äiti ja lapsi Keniassa, käynnistyi vuonna 1980. Kehitysyhteistyöhankkeiden 40-vuotisjuhlavuosi on viestinnällinen ja marthoja aktivoiva. Hankkeet Etiopiassa, Malawissa ja Kamerunissa jatkuvat.

Tavoitteet

- *Kehitysyhteistyö voimaannuttaa köyhiä tyttöjä ja naisia ja tarjoaa heille konkreettisia osallistumisen ja toimeentulon mahdollisuuksia.*
- *Yhä useampi martha tuntee liiton kehitysyhteistyön ja haluaa tukea sitä.*
- *Afrikan hankekohteeseen toteutettu jäsenmatka lisää kiinnostusta kehitysyhteistyöhön ja sitouttaa osanottajat toimimaan aktiivisesti kansainvälisen toiminnan viestinnässä ja varainhankinnassa omien piiriensä alueella.*

Toimenpiteet

- Piirin henkilökunta ja luottamushenkilöt viestivät aktiivisesti järjestön kehitysyhteistyöstä ja sen tuloksista piirin kokouksissa ja marttojen tapaamisissa sekä suurelle yleisölle esitellessään järjestön toimintaa. Viestinnän yhteydessä esitetään vetoamus lahjoittaa Marttojen omaan kehitysyhteistyöhön.
- Piiri tukee kehitysyhteistyöstä viestiviä kansainvälisiä marttoja näiden työssä ja vahvistaa heidän verkostoaan.
- Marttaliitto tekee kehitysyhteistyön historiasta ja nykypäivästä marthaillan aineisto, jonka avulla yhdistys voi toteuttaa illan kansainvälisen martan tuella tai itsenäisesti.
- Marttaliitto järjestetään tutustumismatkan Marttaliiton kehitysyhteistyökohteeseen. Lähtijät valmennetaan ja matka hyödynnetään viestinnässä. Matkan osallistujat sitoutetaan marttajärjestön kansainvälisen toiminnan ja erityisesti kehitysyhteistyön tukijoiksi.

LOKAKUU ON PUUROKUU

Lokakuussa marttayhdistykset kampanjoivat Etiopian, Kamerunin ja Malawin tyttöjen ja naisten puolesta keittämällä puuroja ja lahjoittamalla puuron myyntituoton Afrikan hankkeille.

Tavoitteet

- *Lisätä tietoa Marttojen kehitysyhteistyöstä ja sen tuloksista yhdistyksissä ja suuren yleisön parissa.*
- *Koota hankkeiden omarahoitusta työn jatkuvuuden varmistamiseksi.*

Toimenpiteet

- *Marttaliitto tekee yhdistyksille materiaalia ja toimintamallin Puurokuu-marthaillan tai avoimen tilaisuuden toteuttamiseksi.*
- *Piiri ja yhdistykset toteuttavat viikon aikana Puurokuu-tapahtumia esimerkiksi kauppakeskuksissa, seurakunnissa, kirjastoissa ja marthailloissa.*

Viestintä tukee neuvonnan teemoja, luo marttoihin me-henkeä ja mahdollistaa kohtaamisia

Marttajärjestö on vahva ja luotettu yhteiskunnallinen mielipidevaikuttaja, joka vaikuttaa sekä suuren yleisön että marttojen tietoisuuteen, asenteisiin, arvoihin ja käyttäytymiseen. Viestintämme innostaa marttoja toteuttamaan strategiamme lupauksia ja viemään niitä eteenpäin arjessa. Strategia ohjaa kaikkea marttajärjestön vaikuttamistyötä.

Tavoitteet

- Marttajärjestö säilyttää asemansa johtavana ja luotetuimpana neuvontajärjestönä, arjen asiantuntijana ja näkyvänä yhteiskunnallisena vaikuttajana.
- Viestintämme on ketterää, näkyvää ja oikea-aikaista. Teknologia tukee viestintää ja mahdollistaa sen, että tavoitamme aiempaa paremmin myös ne, jotka eivät ole jäseniä.
- Viestintä Marttaliiton, -piirien ja -yhdistysten välillä on selkeää, mikä mahdollistaa entistä linjakkaamman ulkoisen viestinnän.
- Uuden strategian lupaukset näkyvät keskeisesti sekä sisäisessä että ulkoisessa viestinnässä.
- Viestinnällinen yhteistyö muiden neuvontajärjestöjen ja yhteistyökumppaneiden kanssa on joustavaa ja hyödyllistä.

Toimenpiteet

- Marttaliitto toteuttaa piireille sisäisen viestinnän kehittämiseksi viestintäkyselyn.
- Sähköistä viestintäkalenteria pilotoidaan valikoiduissa piireissä.
- Uusi, juhlavuoden ilmeeseen pohjautuva ilme jalkautetaan koko järjestöön.
- Marttojen brändikirjaa tarkastellaan uuden strategian ja ilmeen pohjalta.
- Marttaliiton kriisiviestintäsuunnitelma päivitetään.
- Martat-lehdessä jaetaan käytännön ideoita uuden strategian toteuttamiseen.
- Marttaliitto Martat-lehden lukijatutkimuksen, jota hyödynnetään lehden uudistamisessa.
- Marttaliitto käynnistää Martat-lehden uudistuksen.
- Osallistumme SuomiTänään tutkimukseen.
- Otamme kantaa ja toimimme aktiivisesti strategisten tavoitteidemme kannalta merkittävässä työryhmissä marttajärjestön vaikuttamistavoitteiden edistämiseksi.

Koulutus- ja opintotoiminta kehittyy ja kehittää

Koulutus- ja opintotoiminta vahvistaa sujuvaa arkea ja mahdollistaa elinikäisen oppimisen. Tehtävämme on opettaa taitoja ja tarjota tietoa. Ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöiden kaltaiset asiat nousevat koulutuksissamme entistä vahvemmin esille. Koulutuspalvelujen keskiöön asettuvia teemoja ovat resurssiviisaus sekä kotivara ja varautuminen. Tietyt asiat eivät muutu: sujuva arki, riittävän ravitseva ruoka, ympäristöstä huolehtiminen ja taloudellisuus ovat edelleenkin koulutustoiminnan kantavia teemoja. Marttaopinnot tarjoavat mahdollisuuden jatkuvaan itsensä kehittämiseen. Marttaopinnoissa yhdessä tekeminen ja opiskelu on hauskaa ja samalla oppii uutta.

Tavoitteet

- Opintotoiminta mahdollistaa elinikäisen oppimisen.
- Henkilöstökoulutus ja -valmennus kehittää ja vahvistaa toimintaamme.
- Koulutustoiminta vahvistaa arjen tietoja ja taitoja sekä sujuvaa arkea.
- Koulutustoimintamme on tunnettua, arvostettua ja osaamisperusteista.
- Opintotoiminta on käyttäjälähtöistä.
- Verkko-opinnot mahdollistavat joustavan ja valinnan vapautta lisäävän etäopiskelun.

Toimenpiteet

- Koulutus- ja opintotoimintaa kehitetään vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa kehitetään henkilöstön koulutusta ja vahvistetaan heidän osaamistaan sekä kehitetään marthaopintoja.
- Henkilöstön osaamista vahvistetaan uudella valmentavilla koulutusmenetelmillä.
- Piiri kannustaa ja innostaa alueensa marthoja Marthaopintojen pariin tiedottamalla opintotoiminnasta.
-

Henkilöstö on marthajärjestön voimavara

Haluamme piirin olevan arvostettu työpaikka, jossa osaava ja motivoitunut ammattihenkilöstö tekee työtä hyvässä yhteistyössä luottamushenkilöiden ja muiden vapaaehtoisten toimijoiden kanssa. Uuden strategiakauden tavoitteiden toteutuminen edellyttää henkilöstön osaamisen ja asiantuntemuksen lisäämistä neuvontatoiminnan sisällöistä ja palvelujen tuottamisesta sekä hankeosaamisen vahvistamista.

Tavoitteet

- Piiri on vastuullinen, oikeudenmukainen, erilaiset elämäntilanteet ja ikäjohtamisen huomioon ottava työnantaja.
- Pidämme huolta henkilöstön työhyvinvoinnista ja työterveydestä.
- Työntekijämme ovat omien vastualueittensa korkeatasoisia asiantuntijoita.
- Piirin asiantuntijat hallitsevat toiminnan eri osa-alueisiin vaikuttavat kestävä kehityksen vaatimukset ja osaavat soveltaa osaamistaan neuvonnassa.
- Hanketoiminnasta vastaavat henkilöt kykenevät hakemaan ja toteuttamaan hankkeita eri rahoittajien sisällölliset ja taloudelliset vaatimukset täyttäen.

Toimenpiteet

- Henkilöstön osaamista vahvistetaan sekä järjestön sisäisellä että ulkopuolisella koulutuksella erityisesti kestävä kehityksen ja hankeosaamisen sekä palveluiden johtamisen ja tuottamisen osalta.
- Työtyytyväisyyttä ja työhyvinvointia mitataan järjestössä säännöllisesti.

HANKETOIMINNAN EDELLYTYSTEN PARANTAMINEN

Tuemme tehokkaalla neuvonnalla ja palvelutoiminnalla niitä, jotka erityisesti tarvitsevat tukea ja vähennämme yhteiskunnan eriarvoistumista. *Toiminnan laajentaminen ja erityisen tuen tarpeessa oleviin kohderyhmien neuvonta edellyttävät ulkopuolisen rahoituksen määrän lisäämistä.*

Tavoitteet

- *Hanketoiminnan koordinaatio järjestössä sekä hyvien toimintamallien ja käytäntöjen levittäminen toimii.*
- *Yhteistyö strategisten kumppaniemme kanssa lisääntyy.*
- *Hankehallinnon tekniset edellytykset vastaavat toiminnan tehokkuuden ja rahoittajien asettamia vaatimuksia.*

Toimenpiteet

- *Merkittävät uudet hankehakemukset ja hanketyönjako sovitaan liiton ja piirien kesken.*
- *Hankemateriaalit ja -kokemukset jaetaan piirien ja liiton yhteiseen käyttöön.*
- *Taloushallinnon ja hankehallinnon järjestelmien mahdolliset valtakunnalliset kehittämistarpeet ja rahoitusmahdollisuudet selvitetään.*

Talous mahdollistaa toiminnan

Piirin toimintaedellytykset turvataan pitämällä talous tasapainossa pitkäjänteisesti siten, että toimintakulut eivät ylitä tuottojen määrää. Tuottojen määrää pyritään kasvattamaan, jotta toiminnan määrää ja laatua voidaan lisätä.

Tavoitteet

- Piirin talous on tasapainossa.
- Piirin hanketuottojen määrää lisätään.
- Toiminnan kustannustehokkuutta parannetaan.

Toimenpiteet

- Piirille laaditaan tasapainoinen talousarvio, jonka toteutumista varmistetaan kurinalaisella talouden hoidolla.
- Kirjanpito on ajantasaista ja tilinpäätökset moitteettomia.
- Taloudesta raportoidaan sovitulla jaksotuksella.
- Ulkopuolisen hankerahoituksen määrää kasvatetaan.
- Kurssitoiminnan määrää kasvatetaan ja neuvontapalveluiden myyntiä tehostetaan.
- Palvelujen tuotteistamista jatketaan ja palvelujen tarjontaa lisätään.

Ydinmittarit

Piirin vuoden 2020 toiminnalle on määritelty ydinmittarit. Kohdennettua toimintaa mitataan erillisillä mittareilla.

Vuoden 2020 ydinmittarit ovat:

- Jäsenmäärän lasku taittuu. Tavoitetaso: Jäsenmäärä pysyy samana kuin 2019.
- Vapaaehtoistoiminnan tunnit. Tavoitetaso: Vapaaehtoistoiminnan tuntien määrä kasvaa 5 %.
- Neuvontaan osallistuvien määrä. Tavoitetaso: 300 osallistumista.
- Neuvonnan koettu hyödyllisyys. Neuvonta lisää arjen taitoja sekä terveellisiä ja kestäviä valintoja ja käyttäytymistä. Osallistujapalaute. Tavoitetaso 4/5
- Elinkeinotoiminnan (kotiapu ja vohvelikioski) liikevaihto kasvaa 5%

Tapahtumakalenteri

13.2.	Maailman suurin marttailta ystäville
Maaliskuu	Vilppu-tapahtumat ikääntyville
Toukokuu	Etelä-Karjalan Marttojen vuosikokous
Toukokuu- elokuu	Vohvelikioski toiminnassa
26.7.	Martan päivä
Elokuu	Valtakunnallinen kässäkahvilapäivä
29.8.	Valtakunnallinen sienipäivä
30.8.-6.9.	Sieniviikko
5.-11.10.	Marttailuviikko on energiansäästöviikko
Lokakuu	Lokakuu on puurokuu